

УДК: 635.45 : 631.532/.535

ВЕГЕТАТИВНЕ РОЗМНОЖЕННЯ RUMEX VESICARIUS L.

Шевчук В.К., доктор с.-г. наук, професор
Вільчинська Л.А., кандидат с.-г. наук, доцент
e-mail: rsn@pdatu.edu.ua
Подільський державний аграрно-технічний університет

До родини Гречкових Polygonaceae Juss. Належать, окрім різних видів гречки, такі багаторічні рослини, як щавель та ревінь. В Україні традиційно використовують дикорослий щавель, проте інтенсифікація сільського господарства та урбанізація довкілля зменшують його природні популяції.

Особлива увага приділяється селекції щавлю. Значним досягненням в цьому плані є впровадження у виробництво сортів Широколистний (для харчових цілей) і Гібридний (для кормових цілей). Значення представників роду Rumex різностороннє і особливе.

Основний метод розмноження щавелів – насіннєвий. Вегетативне розмноження щавелів невідоме.

Одним із важливих шляхів підвищення екологічної безпеки сільськогосподарського виробництва є пошук і впровадження у виробництво нових регуляторів росту рослин на основі природної сировини.

Мета дослідження – дослідити вплив біостимуляторів Гетероауксин Супер, Корневін, Чаркор на процес коренеутворення інтродукованого виду щавлю Rumex vesicarius L.

Методика досліджень. Матеріалом для досліджень послужили пагони щавлю Rumex vesicarius L., який інтродукований із Росії (Всеросійський інститут рослинництва ім. М.І. Вавилова). Вивчення впливу біостимулятора Гетероауксин Супер проводили в лабораторних умовах згідно інструкції до препарату (5 г препарату розчиняли у 2 л води). Черенки рослин щавлю Rumex vesicarius L. витримували 5 год. у розчині Гетероауксину Супер і переносили у воду. Протягом 14 днів спостерігали за станом їх коренеутворення. Аналогічні дослідження проводили з препаратами Чаркор і Корневін.

Оброблені пагони змивають водою і переносять в ґрунт або субстрат для вкорінення.

Результати досліджень. *Rumex vesicarius* L. – багаторічний вид. Нами експериментально встановлено, що тривалість вегетаційного періоду складає 85 днів, висота рослин в середньому складає 68,4 см, облиственість однієї рослини в середньому – 39,2 шт., площа листової поверхні рослини в середньому складає 1,8 дм².

У процесі спостережень щодо впливу біостимуляторів Гетероауксин супер, Корневін та Чаркор на процес коренеутворення у черенків *Rumex vesicarius* L. виявлено неоднозначність впливу.

Інтенсивний процес коренеутворення у пагонів *Rumex vesicarius* L. спостерігався лише за впливу біостимулятора Гетероауксин Супер.

До складу біостимулятора Гетероауксин Супер входить гетероауксин, гумат, Na, Mg, Mo, Zn, триадимефос 250 г/кг.

Решта стимуляторів росту не впливали на процес коренеутворення у черенків рослин *Rumex vesicarius*.

Біостимулятор Корневін представляє собою спеціальну композицію макро- і мікроелементів у хелатній формі (в г/кг: гіперауксин 5 г/кг, НРК (19:19:19) і мікроелементи у хелатній формі.

Препарат Чаркор природного походження – збалансований комплекс ростових речовин з кореневої системи женьшеню та обліпихи аналог – гетероауксину.

У подальшому укоріненні пагони *Rumex vesicarius* L. дорощували у вегетаційних посудинах.

Отже, для вкорінення черенків щавлю *Rumex vesicarius* L. найкраще використовувати препарат Гетероауксин Супер.

Отримані результати досліджень мають важливе практичне і теоретичне значення. Вони розширюють пізнання біологічних властивостей виду *Rumex vesicarius* L. і можуть бути рекомендовані для використання з практичною метою для підтримання і всестороннього вивчення виду.